

KURUL KARARI

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No: 2026-2/1

Karar Tarihi: 15/1/2026

95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden;

95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 11/8/2023 tarihli ve 32276 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ve 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Nükleer Tesislerin ve Radyoaktif Atık Tesislerinin Güvenliğine İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar"ın Ek'te sunulan şekilde belirlenmesine karar verilmiştir.

Ek: Nükleer Tesislerin ve Radyoaktif Atık Tesislerinin Güvenliğine İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar

NÜKLEER TESİSLERİN VE RADYOAKTİF ATIK TESİSLERİNİN GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN DENETİM VE YERİNDE İNCELEMELERDE UYGULANACAK USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, nükleer tesislere, radyoaktif atık tesislerine ve bunlarla ilgili faaliyetlerin yürütülmesi için yetkilendirilen kişilere yönelik Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından güvenliğe ilişkin gerçekleştirilen denetim ve yerinde incelemelerde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar; nükleer tesisler ve radyoaktif atık tesislerine ilişkin yürütülen faaliyetlere ve bu faaliyetlerle ilgili tesis, cihaz ve maddeler ile yetkilendirilen kişilere ve yetkilendirme kapsamında yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerinin faaliyetlerine yönelik gerçekleştirilecek güvenliğe ilişkin denetim ve yerinde incelemeleri kapsar.

(2) Nükleer tesislerde ve radyoaktif atık tesislerinde yürütülen radyasyon uygulamaları, nükleer maddelerle yürütülen radyasyon uygulamaları ve radyasyon tesislerinde kullanılan nükleer maddelere ilişkin denetim ve yerinde incelemeler bu Usul ve Esasların kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 11/8/2023 tarihli ve 32276 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ve 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Bağımsız Gözetim Şirketi (BGŞ): Nükleer tesislere ve radyoaktif atık tesislerine ilişkin faaliyetlerin ve faaliyetler kapsamındaki işlerin, Kuruludan bağımsız üçüncü taraf gözetimine yönelik olarak Nükleer Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almış şirketi,

b) Bulgu: İlgili mevzuat veya yetki koşulları, Kurum kararları ve talimatları, güvenliğe ilişkin uyulması gereken teknik gerekler ile standart, prosedür ve benzeri dokümanlar kapsamında denetim, yetkilendirme veya değerlendirme faaliyetleri sürecinde tespit edilen eksiklik, uyumsuzluk ve yetersizlikleri,

c) Denetim: Nükleer tesisler ve radyoaktif atık tesislerine ilişkin yürütülen faaliyetlere, yetkilendirilen kişiler ve yetkilendirme kapsamında, bu kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçileri tarafından yürütülen faaliyetlerin ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına, güvenliğe ilişkin uyulması gereken teknik gerekler ile standart, prosedür ve benzeri dokümanlara uygun bir şekilde yerine getirildiğinin ve güvenliğin sağlandığının tespitine yönelik olarak Kurum tarafından gerçekleştirilen bilgi ve belge toplama, ölçüm, analiz, muayene, test, inceleme, kontrol ve benzeri faaliyetleri,

ç) Denetim görevlisi: Denetim, yerinde inceleme veya denetime eşlik etme faaliyetlerini yürütmek üzere Kurum tarafından görevlendirilen kişiyi,

d) Dereceli yaklaşım: Güvenliğin sağlanmasına yönelik düzenleyici kontrol faaliyetlerinin; güvenliği tehdit edebilecek durumlar ve bunların olası sonuçlarının büyüklüğüyle orantılı olarak faaliyetin karmaşıklığı ile mevcut kaynaklar göz önüne alınarak uygulandığı yöntemi,

e) Doküman üzerinden kontrol noktası: Değerlendirme yapmak veya denetime esas bilgi ve belge toplama amacıyla belirlenen kontrol noktasını,

f) Durma noktası: Kurumun denetim veya yerinde inceleme faaliyeti gerçekleştirecek olması nedeniyle denetim görevlilerinin mevcudiyeti veya Kurumun yazılı uygun görüşü olmaksızın başlanmaması gereken ve bildirim tabi kontrol noktasını,

g) Düşük seviyeli olay: Güvenlik açısından istenmeyen bir sonuca neden olabilecek nitelikte olup derinliğine savunma bariyerlerinin etkisiyle bu sonucun görülmediği bir zayıflığı veya eksikliği,

ğ) Düzeltici ve önleyici faaliyet: Tespit edilen bir bulgunun kök nedenini ortadan kaldırmak ve benzer bulguların tekrarını önlenmek için yapılan faaliyetleri,

h) Düzeltme: Tespit edilen bir bulguya konu eksiklik, uyumsuzluk ve yetersizliklerin giderilmesi için yapılan faaliyeti,

ı) Düzenleyici Belgeler Listesi (DBL): 17/3/2023 tarihli ve 32135 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin 8 inci maddesi ile 7/7/2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Atık Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler ve Güvenlik İlkeleri Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinde tanımlanan düzenleyici belgeler listesini,

i) Güvenlik açısından önemli: Nitelediği unsurun; herhangi bir nedenle işlevini yerine getirememesi veya uygun şekilde yürütülmemesi sonucunda çalışanların, halkın, çevrenin veya gelecek nesillerin iyonlaştırıcı radyasyonun zararlı etkilerine maruz kalmasına yol açabilecek önemi haiz olmasını,

j) İş emri: Bir nükleer tesis veya radyoaktif atık tesisinde; inşaat, işletmeye alma ve işletme süreçlerinde yürütülecek her türlü inşaat, test, bakım ve onarım işinin güvenli yapılmasına dair, iş için kimin yetki verdiğini, işin kapsamını, işin gerçekleştirilmesi gereken yer ve saati, iş için kimin atandığını ve işin çıktısını gösterir belgeyi,

k) Kalite planı: Nükleer tesislere ve radyoaktif atık tesislerine ilişkin yürütülen faaliyetlere dair hazırlanan ve faaliyetin sıralı iş adımlarıyla gerçekleştirilecek işlere dair tutulacak kayıtların yer aldığı, yetkilendirilen kişi tarafından onaylanarak Kuruma sunulan dokümanı,

l) Kontrol noktası: Belirli bir işin gerçekleştirilmesi öncesinde, sırasında veya sonrasında; denetim, yerinde inceleme, gözetim, gözden geçirme, muayene, kontrol, doküman kontrolü, şahitlik veya doğrulama gibi bir faaliyet gerektiren iş adımını,

m) Kök neden analizi: Tespit edilen bir bulgunun, temel ve sistemsel nedenlerinin belirlenmesi ve bu nedenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetlerin tanımlanması amacıyla yapılan analizi,

n) Kuruluş: Bir nükleer tesisi veya radyoaktif atık tesisini kurmak üzere Kuruma niyet bildiriminde bulunan, yetkilendirilmek üzere başvuran veya Kurum tarafından yetkilendirilen ve düzenleyici kontrol kapsamında bulunan tüzel kişiyi,

o) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,

ö) Kurum denetçisi: Kurum tarafından belirlenen vasıfları taşıyan Kurum personeli arasından, denetim faaliyetlerini Kurum adına yapmak üzere Nükleer Düzenleme Kurulu tarafından yetki verilen kişiyi,

- p) Numune: Denetim ve yerinde incelemelerde ölçüm, analiz, muayene ve test için alınan veya aldırılan örneği,
- r) Nükleer tesis: Nükleer madde çıkarmak, üretmek, işlemek, kullanmak, bulundurmak, yeniden işlemek veya depolamak amacıyla kurulmakta olan veya işletilen tesisi,
- s) Olay: Normal işletmeden sapma durumundan ağır kazalara kadar tüm durumları ve güvenliği ilişkin yetersizlikleri,
- ş) Radyasyon acil durumu: Tesislerde bir olay sonucunda; radyasyondan korunmaya ilişkin mevzuat ile belirlenen sınırların üzerinde radyasyon dozu alınmasına veya radyoaktif kirliliğe neden olabilecek ve ivedilikle müdahale gerektirecek nükleer ve radyolojik tehlike durumlarını,
- t) Radyoaktif atık tesisi: Radyoaktif atıkların işlendiği, depolandığı veya bertaraf edildiği tesisi,
- u) Ramak kala olay: Meydana gelme ihtimali olan, ancak o sırada geçerli olan tesis koşulları nedeniyle gerçekleşmeyen ve potansiyel olarak önemli görülen olayı,
- ü) Şahit numune: Kurum tarafından ihtiyaç duyulabilecek ek ölçüm, analiz, muayene ve testlerde kullanılmak üzere analiz numunesiyle tamamen aynı koşullarda ve aynı özelliklere sahip şekilde, eş zamanlı olarak alınan ve numuneyle birebir aynı nitelikleri taşıyan örneği,
- v) Şahitlik noktası: Belirli bir işin gerçekleştirilmesi sırasında Kurumun denetim veya yerinde inceleme faaliyeti gerçekleştirmek üzere belirlediği ve bildirim tabi kontrol noktasını,
- y) Test prosedürü: Yetkilendirilen faaliyetler kapsamındaki işlere ilişkin yapı, sistem veya ekipmanın tasarımı olduğu şekilde çalıştığını ortaya koymak üzere gerçekleştirilecek test faaliyeti özelinde hazırlanan ve iş adımlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı ve yetkilendirilen kişi tarafından onaylanarak Kuruma sunulan dokümanı,
- z) Uygunsuzluk: Kurum tarafından güvenlik kapsamında yapılan değerlendirme sonucuna göre hakkında idari yaptırım süreci başlatılabilecek bulguları,
- aa) Uzaktan denetim: Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca uzaktan gerçekleştirilen denetim faaliyetini,
- bb) Yerinde inceleme: Yetkilendirilmek üzere başvuru yapan kişilere, yetkilendirilen kişilere veya yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerinin yetkilendirme kapsamındaki faaliyetlerine yönelik gerçekleştirilen yetkilendirme, değerlendirme veya denetime esas bilgi ve belge toplama, ölçüm, analiz, muayene, test, inceleme, kontrol ve benzeri faaliyetleri,
- cc) Yerleşik denetim görevlisi: Yetkilendirilmek üzere başvuru yapan kişilerin, yetkilendirilen kişilerin ve yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerinin yetkilendirme kapsamındaki faaliyetlerinin yürütüldüğü tesis veya yerlerde Kurum tarafından yerleşik olarak görevlendirilen denetim görevlisini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Yerinde İncelemeye Hazırlık

Denetim

MADDE 5- (1) Kurum tarafından, nükleer tesislere veya radyoaktif atık tesislerine ilişkin yürütülen faaliyetlere ve bu faaliyetlerle ilgili tesis, cihaz ve maddelere yönelik olarak, yıllık denetim programı, radyasyon acil durumu, ihbar ya da şikâyet varlığı ile denetlenen tesis, faaliyet veya cihaz ve maddelerin özellikleri göz önünde bulundurularak düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilene kadar geçilen tüm aşamalarda haberli ya da habersiz denetim gerçekleştirilebilir.

Denetim ekibi

MADDE 6- (1) Denetim, birisi Kurum denetçisi olmak üzere en az iki denetim görevlisinden oluşan denetim ekibi tarafından gerçekleştirilir.

(2) Her bir denetim için denetim ekibi içerisinde bir Kurum denetçisi, denetim ekibi sorumlusu olarak belirlenir.

(3) Kurum, her yılın Ocak ayında, haberli veya habersiz denetim faaliyeti yürütmek üzere Kurum tarafından görevlendirilebilecek Kurum denetçilerini liste hâlinde denetlenene bildirir ve gerektiğinde bu listeyi günceller.

Denetim planı

MADDE 7- (1) Kurumun gerçekleştireceği her bir denetim için denetim planı oluşturulur. Denetim planında asgari olarak; denetimin türü, konusu, kapsamı, denetimi gerçekleştirecek denetim ekibi, denetimin tarihi ve denetim öncesi incelenmek üzere talep edilen bilgi ve belgeler veya denetim sırasında hazır edilmesi gerekli görülen bilgi, belge, yapı, sistem ve bileşenler ile denetim adımları yer alır.

Denetimin bildirimi

MADDE 8- (1) Haberli denetimler, denetime hazırlık kapsamında bilgi veya belge talep edilmesi hâlinde denetim tarihinden en az on beş iş günü; bilgi veya belge talep edilmemesi hâlinde en az on iş günü önce denetlenene denetim planını içeren resmî yazıyla bildirilir. Denetim planı, Kurum tarafından gerek görülmesi hâlinde denetim tarihinden beş iş günü öncesine kadar güncellenebilir. Güncellemede denetlenenin hazırlık süresini etkileyebilecek değişiklikler dikkate alınır ve denetim tarihi, Kurumun gerek görmesi hâlinde denetlenene hazırlık süresi tanıyacak şekilde tekrar belirlenebilir.

(2) Habersiz denetimler, denetime konu faaliyetin hâlihazırdaki durumunun tespiti amacıyla denetlenene önceden bildirilmeden yapılır.

(3) Kurum tarafından denetim yapmak üzere kalite planı, test programı veya prosedürü ve benzeri iş dokümanları üzerinden belirlenen durma ve şahitlik noktalarına dair bildirimler denetimin bildirimi yerine geçer, ayrıca bir denetim planı oluşturulmaz.

Yerinde inceleme

MADDE 9- (1) Yerinde inceleme, nükleer tesislere ve radyoaktif atık tesislerine ilişkin yürütülen faaliyetlere ve bu faaliyetlerle ilgili tesis, cihaz ve maddeler ile yetkilendirilen kişilere veya yetkilendirilmek üzere başvuran kişilere yönelik olarak, Kurum tarafından düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilene kadar geçen tüm aşamalarda gerçekleştirilebilir.

Yerinde inceleme ekibi

MADDE 10- (1) Yerinde inceleme, bu amaçla Kurum tarafından görevlendirilmiş herhangi bir denetim görevlisi tarafından gerçekleştirilebilir. Yerinde incelemeye birden fazla denetim görevlisinin katılması durumunda içlerinden biri yerinde inceleme ekibi sorumlusu olarak belirlenir.

Yerinde incelemenin bildirimi

MADDE 11- (1) Yerinde inceleme, Kurumun gerekli gördüğü hâllerde; yerinde incelemenin konu ve kapsamını, başlangıç ile bitiş tarihlerini, yerinde incelemeyi gerçekleştirecek denetim görevlilerini, yerinde inceleme sırasında hazır bulunması gerekli görülenler ile öncesinde incelenmek üzere talep edilen bilgi ve belgeleri belirten bir resmî yazıyla Kuruluşa veya yerinde incelenene bildirilir. Bildirim, hazırlık kapsamında bilgi veya belge talep edilmesi hâlinde en az on beş iş günü önce, bilgi veya belge talep edilmiyor ise en az beş iş günü önce yapılır ve Kurum tarafından gerek görülmesi hâlinde güncellenebilir.

(2) Yerinde inceleme yapmak üzere nükleer tesisler, radyoaktif atık tesisleri ve bunlarla ilişkili faaliyetlerin yürütüldüğü yerlerde görevlendirilen yerleşik denetim görevlilerinin

bilgileri, görev kapsamaları ve görevlendirme süreleri, göreve başlama tarihinden en az beş iş günü önce Kuruluşa bildirilir. Yerleşik denetim görevlilerinin görev süreleri boyunca yürüttükleri yerinde inceleme faaliyetleri için başka bir bildirim aranmaz.

(3) Kurum tarafından yerinde inceleme yapmak üzere kalite planı, test programı veya prosedürü ve benzeri iş dokümanları üzerinden belirlenen durma ve şahitlik noktalarına dair bildirimler yerinde inceleme bildirimi yerine geçer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yerinde İncelemenin Gerçekleştirilmesi

Genel hususlar

MADDE 12- (1) Denetim ve yerinde inceleme; ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına, güvenliğe ilişkin uyulması gereken teknik gerekler ile standart, prosedür ve benzeri dokümanlarla birlikte faaliyetin güvenli yürütülmesine temel teşkil eden süreç dokümanları ve varsa Kurum tarafından ilgili tesis için belirlenen Düzenleyici Belgeler Listesi'nde yer alan belgelere uyumun tespit ve teyidi amacıyla dereceli yaklaşımla gerçekleştirilir. Bu kapsamda denetim ve yerinde incelemelerde asgari olarak;

a) Tesis genelinde ve düzenleyici kontrole tabi faaliyet sırasında etkin bir yönetim sistemi, güvenlik kültürü ve öz değerlendirme anlayışıyla güvenliğin sağlanarak çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyonun zararlı etkilerinden korunmakta olduğu,

b) Güvenlik açısından önemli yapı, sistem ve ekipmanlar ile yetki kapsamında bunlarla gerçekleştirilecek faaliyetlerde gereken kalite ve performans kriterlerine ulaşılmakta ve bunun korunmakta olduğu,

c) Kuruluşun, tedarikçilerinin ve BGŞ'lerin, faaliyetlerini yeterli sayıda ve yetkin personel eliyle yürütmekte olduğu,

ç) Yetkilendirme sonucu belirlenen işletme sınır ve koşullarından sapmaların ve uygunsuzlukların yetkilendirilen kişi tarafından ivedilikle tespit edilerek güvenli işletmeye dönmek için gereken önlemlerin alınmakta olduğu, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmekte olduğu ve bunların Kuruma uygun şekilde bildirildiği, incelenir.

(2) Denetim ve yerinde incelemeler, resmî tatil günleri de dâhil olmak üzere yılın herhangi bir günü ve günün herhangi bir saatinde gerçekleştirilebilir.

(3) Denetim görevlileri, denetim ve yerinde inceleme boyunca kurumsal kimlik kartlarını görünür şekilde taşıır.

(4) Denetim veya yerinde inceleme faaliyetinin radyasyon alanlarında gerçekleştirilecek olması durumunda denetim ekibi üyeleri için Kurum tarafından belirlenen doz kısıtları denetlenene veya yerinde incelenene ayrıca bildirilir.

Denetimin gerçekleştirilmesi

MADDE 13- (1) Denetim, denetim ekibi sorumlusunun yürüttüğü ve denetim kapsamının açıklandığı açılış toplantısıyla başlar. Açılış toplantısında toplantı katılımcı listesi, denetim ekibi, denetlenenin sorumlu personeli ve katılımcılar tarafından imzalanarak kayıt altına alınır. Açılış toplantısının, denetlenen tarafından sadece denetim görevlilerinin kullanımına tahsis edilmiş çalışma ofisinde gerçekleştirilmesi esastır. Denetim süresince gerçekleştirilecek tüm görüşmeler denetim ekibi sorumlusu tarafından aksi yönde bir karar alınmadıkça denetim ekibine tahsis edilen çalışma ofisinde gerçekleştirilir.

(2) Denetim sırasında, denetime konu herhangi bir faaliyet alanına erişimin kısıtlandığı, herhangi bir nedenle denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarının veya 5/3/2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunuyla verilen yetkilerini kullanmalarının engellendiği durumlar tutanakla kayıt altına alınır. Bu gibi durumlarda denetim sonlandırılarak idari yaptırım

süreci başlatılır. Denetlenen tarafından radyasyondan korunma ile iş sağlığı ve güvenliği gerekçesiyle uygulanmak istenen geçici veya kalıcı kısıtlamaların bu kapsamdaki değerlendirmesi, denetim ekibi sorumlusu tarafından yerinde yapılır.

(3) Denetim planının ilgili adımlarının tamamlanması sonrasında, denetim ekibinin ve denetlenenin sorumlu personelinin hazır bulunduğu bir kapanış toplantısı yapılır. Toplantıda denetim ekibi tarafından denetimde tespit edilen hususlar belirtilir. Açıkta kalan veya net olmayan konular denetlenenle görüşülerek açıklığa kavuşturulur. Ek değerlendirme ihtiyacı duyulan konular ve varsa bu kapsamda denetim faaliyetinin tamamlanması için ihtiyaç duyulan ek bilgi ve belgeler denetlenene bildirilir. Kapanış toplantısında toplantı katılımcı listesi, denetim ekibi, katılımcılar ve denetlenenin sorumlu personeli tarafından imzalanarak kayıt altına alınır.

Denetimin raporlanması ve sonucunun bildirilmesi

MADDE 14- (1) Denetimin sonuçları ve varsa denetimde tespit edilen bulgular, denetimin tamamlanmasını takip eden otuz iş günü içerisinde resmî yazıyla bildirilir.

Uzaktan denetim

MADDE 15- (1) Kurum; yerinde inceleme kapsamında veya Kurum tarafından alınan hizmetler vasıtasıyla elde edilen bilgi, belge ve tespitlerin incelenmesi sonucunda, mücbir sebepler nedeniyle denetimin yerinde gerçekleştirilememesi hâlinde veya denetime tabi olanlardan talep edilen bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda haberli veya habersiz uzaktan denetim gerçekleştirebilir.

(2) Haberli uzaktan denetimler, denetlenenin bilgi güvenliğine ilişkin gereklerinin sağlanması kaydıyla, her türlü çevrim içi iletişim aracı kullanılarak gerçekleştirilebilir. Haberli uzaktan denetimlerde;

a) Denetlenen, ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelere yönelik olarak denetimden en az on beş iş günü öncesinde bilgilendirilir.

b) Denetlenen, denetime esas dokümanları ve kayıtları hazır bulundurarak elektronik ortamda paylaşılabilir şekilde elektronik kopyalarını saklar, denetimde kullanılacak altyapıyı hazır hâle getirir ve gerekli bilişim personelinin denetimde hazır bulundurulur.

c) Denetim ekibi tarafından denetimden en geç bir iş günü öncesinde denetlenenle birlikte test bağlantısı gerçekleştirilebilir. Bu test bağlantısı esnasında denetimin aksamadan yürütülmesi için gereken teknik altyapının uygunluğu kontrol edilir.

ç) Denetim ekibi, ihtiyaç duyması hâlinde uzaktan denetimin bir kısmı veya tamamı için elektronik vasıtalarla ses ve görüntü kaydı alabilir, denetim raporunda yer verilmek istenen belgelerin ekran görüntüsünü kaydedebilir.

Yerinde incelemenin gerçekleştirilmesi

MADDE 16- (1) Yerinde inceleme, denetim görevlilerinin yetkilendirilen kişiler veya yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerinin yetkilendirme kapsamındaki faaliyetlerinin yürütüldüğü adrese erişimiyle başlar ve yerinde inceleme raporunun yazımıyla tamamlanır.

(2) Yerinde inceleme sırasında, yerinde incelemeye konu herhangi bir faaliyet alanına erişimin kısıtlandığı, herhangi bir nedenle denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarının veya 7381 sayılı Kanunla verilen yetkilerini kullanmalarının engellendiği durumlar tutanakla kayıt altına alınır. Bu gibi durumlarda yerinde inceleme sonlandırılarak idari yaptırım süreci başlatılır. Yerinde incelenen tarafından radyasyondan korunma ile iş sağlığı ve güvenliği gerekçesiyle uygulanmak istenen geçici veya kalıcı kısıtlamaların bu kapsamda değerlendirmesi varsa yerinde inceleme ekibi sorumlusu yoksa ilgili denetim görevlisi tarafından yerinde yapılır.

(3) Yerinde inceleme sonucunda tespit edilenler, Kurumun gerek görmesi hâlinde yerinde inceleme tamamlandıktan sonra on beş iş günü içerisinde yerinde incelenene resmî yazıyla bildirilir.

(4) Yerinde inceleme faaliyetinde ulaşılan tespitlerin bulgu hâline getirilmesinin gerekli olduğu hâllerde yerinde inceleme faaliyeti denetime çevrilir. Bu denetim, habersiz denetimler kapsamında uzaktan denetim yöntemiyle gerçekleştirilebilir.

Denetim ve yerinde inceleme sırasında numune alınması veya aldırılması

MADDE 17- (1) Denetim ve yerinde inceleme sırasında numune alınması veya aldırılmasının gerektiği hâllerde;

a) Numune alındığı anda yapılacak ölçümler, numunenin tâbi tutulacağı testleri etkilemeyecek şekilde gerçekleştirilir. Numunelerin muhafazası için koruma süresi ile koşulları belirlenirken denetlenen veya yerinde incelenenin görüşleri dikkate alınır.

b) Numunelerin analizi, alanında sertifikalı gerçek kişiler ya da alanında akredite edilmiş laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilir.

c) Numunelerin akredite laboratuvarlara iletilmesi, Kurum tarafından uygun görülen yöntemle gerçekleştirilir.

ç) Numune üzerinde yapılan analizlerde ihtilafa düşüldüğünde kullanılmak üzere numuneyle birlikte şahit numuneler alınır. İhtilaf durumunda şahit numuneler de teste tabi tutulur.

d) Numunelerin alınması ve denetlenen veya yerinde incelenene iade edilmesine ilişkin iş ve işlemler denetlenen veya yerinde incelenen ile numuneyi alan ve iade eden denetim görevlisi tarafından imzalanan tutanakla kayıt altına alınır.

Müdahale gerektiren hâller

MADDE 18- (1) Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 18 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca güvenliğin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği ve müdahalenin gecikmesinde sakınca bulunduğu tespit edildiği hâllerde durum, Kurum denetçisi tarafından Kuruma ve denetlenene sözlü veya yazılı olarak bildirilir. Sözlü bildirimlerden sonra gecikmeksizin e-posta ve resmî yazı yoluyla bildirim tekrarlanır.

(2) Güvenliğin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği ve müdahalenin gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yetki verilen faaliyetin tamamının veya bir kısmının durdurulması veya sınırlandırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirler Kurum tarafından aldırılır. Kurum tarafından aldırılan tedbirlere aykırı hareket edilmesi durumunda idari yaptırım süreci başlatılır.

(3) Kurum denetçileri, 7381 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca denetim sırasında gerekli hâllerde mülki idare amirlerinden kolluk kuvveti talebinde bulunabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yerinde İncelemeye Tabi Olanların Yükümlülükleri

Denetim ve yerinde incelemeye hazırlık aşamasındaki yükümlülükler

MADDE 19- (1) Kurum tarafından denetim veya yerinde incelemeye hazırlık kapsamında talep edilen bilgi ve belgeler, on iş günü içerisinde denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kuruma sunulur.

(2) Doküman üzerinden kontrol noktası olarak belirlenen iş adımlarında denetlenen veya yerinde incelenen tarafından ilgili iş adımının tamamlandığını gösterir doküman, rapor ve tutulan kayıt defterlerinin bir kopyası, iş adımının tamamlanmasını takip eden on iş günü içerisinde Kuruma sunulur.

(3) Denetim veya yerinde inceleme yapmak üzere Kurum tarafından bildirilen durma ve şahitlik noktalarında yurt dışında gerçekleştirilecek iş adımlarının tarihleri, yerleşik denetim görevlilerinin bulunduğu tesislerde ilgili iş adımına başlanmadan en az beş iş günü diğerlerinde ise en az on beş iş günü önce denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kuruma bildirilir.

(4) Denetim veya yerinde inceleme yapmak üzere Kurum tarafından bildirilen durma ve şahitlik noktalarında yurt içinde gerçekleştirilecek iş adımlarının tarihleri, yerleşik denetim görevlilerinin bulunduğu tesislerde ilgili iş adımına başlanmadan en az yirmi dört saat önce diğerlerinde ise en az on iş günü önce denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kuruma bildirilir.

(5) Durma ve şahitlik noktalarına dair Kuruma yapılacak bildirimde asgari olarak; ilgili iş adımındaki faaliyetin başlangıç tarihi ve saati, gerçekleştirileceği yer ve iş adımıyla yapılacakların açıklandığı doküman adı ve kodu bilgilerine yer verilir. İmalat faaliyetlerine yönelik bildirimlerde ek olarak; ekipman veya yarı mamul ismi, ünite numarası, güvenlik sınıfı, güncel kalite planı numarası, önceki kontrol noktalarının tamamlanma durumuyla ekipman veya yarı mamulün sevk edileceği adres bilgilerine yer verilir.

(6) Durma ve şahitlik noktalarına dair denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kuruma yapılmış bildirimlerde herhangi bir değişiklik olması hâlinde bu durum ivedilikle Kuruma bildirilir ve ilgili iş adımının başlangıcı, Kurum tarafından aksi belirtilmedikçe üçüncü ve dördüncü fıkralarda öngörülen hazırlık sürelerine riayet edilecek şekilde ertelenir.

(7) Denetim veya yerinde inceleme faaliyeti kapsamında Kuruma sunulacak bilgi ve belgeler ile durma ve şahitlik noktaları için Kuruma yapılan bildirimlerde Kurum tarafından belirlenebilecek kurumsal e-posta adresleri ve Kurum tarafından uygun görülen diğer yöntem ve araçlar bildirim yerine geçer. Kurum bu durumlarda ilgili e-posta adreslerini bir resmî yazıyla Kuruluşa bildirir.

(8) Denetim veya yerinde incelemeye tabi olanlar, Kurumun denetim veya yerinde inceleme faaliyetinin başlangıç tarihinden önce, kendilerine bildirilen denetim görevlilerinin ilgili tesis, faaliyet alanı ve tedarikçiye engelsiz erişimi için gerekli hazırlıkları yapar ve bu kapsamda tüm izinlerin alınmasını sağlayarak ilgili tüm birimlerini Kurum faaliyetine yönelik bilgilendirir ve hazır eder.

(9) Haberli denetim veya yerinde incelemeye konu faaliyet alanı ve ihtiyaç duyulacak personel, denetim ve yerinde inceleme saatinde, önceden belirlenmiş Kurum faaliyet planına uygun şekilde hazır bulundurulur. İlgili personelin, Türkçe veya İngilizce dillerinden herhangi birisine hâkim olmaması durumunda Kurumun tüm faaliyeti boyunca bir tercümanın denetim görevlilerine eşlik etmesi sağlanır. Bu gibi durumlarda tercümanın doğruluğundan denetlenen veya yerinde incelenen sorumludur.

(10) Nükleer tesisler ve radyoaktif atık tesisleri ve bunlara ait sahalardaki tüm faaliyetler onaylı iş emirleri, iç prosedürler ve mevzuatın gerektirdiği diğer belgeler üzerinden yürütülür. İş emirleri, iç prosedürler ve bunlarla ilgili düzenli tutulması gereken kayıtlar, her an denetim ve yerinde incelemenin yapılabilmesini sağlayacak şekilde Türkçe veya İngilizce dillerinde hazır bulundurulur.

(11) Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde yer verilen yükümlülükler kapsamında denetimlerin ve yerinde inceleme faaliyetlerinin planlanması ve gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerden, aşağıda yer verilenler, belirtilen sürelerde denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kuruma sunulur:

a) Kuruluş tarafından güvenlik açısından önemli ekipman veya hizmet sağlayan tedarikçilerine yönelik gerçekleştirilecek tetkiklerin takvimi, her yılın Ocak ayında Kuruma

sunulur. Tetkiklerin tarihinde değişiklik olması durumunda Kurum, ilgili tetkikten yirmi iş günü önce bilgilendirilir.

b) Nükleer tesislerin saha sürecinde; saha araştırmalarına, sahadaki yol, su, elektrik gibi altyapının geliştirilmesine, saha araştırmalarında veya inşaat sürecinde kullanılacak olan geçici yapıların yapımına ilişkin faaliyetler, yirmi iş günü öncesinde Kuruma bildirilir.

c) Nükleer tesislerin ve radyoaktif atık tesislerinin işletmeye alma sürecinde; işletmeye alma faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilecek testlere dair aylık güncel takvim ve tamamlanmış olan testlere dair liste, her ayın ilk iş günü Kuruma sunulur. Takvimde gerçekleştirilen değişiklikler beş iş günü içerisinde Kuruma bildirilir.

) Reaktör bulunduran nükleer tesislerde, nükleer yakıtın yüklenmeye başlanmasına ilişkin faaliyetler yirmi iş günü öncesinde Kuruma bildirilir.

d) işletmenin herhangi bir aşamasında işletme prosedürlerinde belirlenmemiş bir durdurmanın planlanması hâlinde yapılacak işlere dair takvim beş iş günü öncesinde Kuruma bildirilir.

e) Kuruluş imalat, inşaat ve montaj faaliyetlerine yönelik tetkik için belirlediği kontrol noktalarını ilgili faaliyet başlamadan önce Kuruma sunar.

(12) BGş, gözetim gerekleştireği iş adımlarına yönelik özel denetim programını ve bu programı yürütürken kullanacağı insan kaynağını aylık olarak Kurumun ilgili BGş'ye yönelik denetim ve yerinde incelemeye hazırlanmasına imkn verecek şekilde faaliyete başlamadan önce her ayın ilk iş günü yazı veya e-posta yoluyla Kuruma sunar.

(13) BGş, uygunsuzluk yönetiminde Kuruluşa ve alt yüklenicilerine yönelik kayıt altına aldığı uygun olmayan hususları, Kuruluşa bildirmesini takip eden beş iş günü içerisinde yazı veya e-posta yoluyla Kuruma sunar.

(14) Denetlenen veya yerinde incelenen, 7381 sayılı Kanun, Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliği ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla tüm personelini, yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerini düzenli olarak bilgilendirir; eğitir ve gerekli olan düzenlemeleri i prosedürlere yansıtır.

Denetim ve yerinde inceleme sırasındaki yükümlülükler

MADDE 20- (1) Denetim ve yerinde inceleme kapsamında ilgili tesis veya faaliyet alanına giriş çıkışlarda denetim görevlilerine öncelik tanınır. Buna ilişkin gerekli önlemler denetlenen veya yerinde incelenen tarafından i prosedürlere yansıtılır.

(2) Denetlenen veya yerinde incelenen, Kurum faaliyeti sırasında koruyucu güvenlik tedbirlerini alır ve radyasyondan korunma ile iş sağlığı ve güvenliği gerekleri uyarınca ihtiyaç duyulan çalışma ortamını, cihazı, malzemeyi ve koruyucu donanımı sağlar. Denetim görevlileri tarafından denetim veya yerinde inceleme yapılan çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanamadığının değerlendirildiği durumlarda ortam şartları denetlenen veya yerinde incelenen tarafından Kurum faaliyetine uygun hâle getirilir.

(3) Denetim açılış ve kapanış toplantılarına, yetki verilen faaliyetin yürütülmesinden denetlenen adına sorumlu yönetici pozisyonundaki personelin veya bu personelin yetkileriyle görevlendirilen sorumlu personelin katılımı zorunludur.

(4) Denetlenen, denetim süresi boyunca denetim ekibinin çalışması, belge incelemesi ve gerekli gördüğü kişilerle görüşmelerini yapması için bir çalışma ofisi tahsis eder ve bu ofiste yazıcı, yansıtıcı, telefon ve benzeri gerekli altyapıyı temin eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bulgu ve Uygunsuzluk

Bulguların sınıflandırılması

MADDE 21- (1) Denetim sonucunda tespit edilen bulgular, dereceli yaklaşım esas alınarak; güvenliğe etkisi, düzeltici ve önleyici faaliyetin aciliyeti, karmaşıklığı ve zorluğu ile denetlenenin yetki kapsamında daha önceki denetimlerinde ulaşılan bulgular dikkate alınarak Sınıf-A, Sınıf-B ve Sınıf-C olarak sınıflandırılır.

(2) Güvenliği doğrudan veya anlık olarak tehdit eden ve denetlenen tarafından derhâl düzeltilerek önlem alınmasını gerektiren hususlara yönelik bulgular, Sınıf-A bulgu olarak tanımlanır.

(3) Güvenliği doğrudan veya dolaylı yoldan tehdit eden ancak güvenliğe anlık bir etkisi olmadığı için gerekli düzeltmenin belirli bir sürede gerçekleştirilebileceği değerlendirilen hususlara yönelik bulgular, Sınıf-B bulgu olarak tanımlanır.

(4) Güvenliği doğrudan veya dolaylı yoldan tehdit etmeyen ancak mevzuat veya yetki koşulları, Kurum kararları ve talimatları gereği eksikliğin giderilerek uyumun sağlanması gerektiği değerlendirilen hususlara yönelik bulgular, Sınıf-C bulgu olarak tanımlanır.

(5) Derinliğine savunma mekanizmasında yer alan güvenlik bariyerlerinin, güvenlik açısından önemli sistemlerin, güvenlik fonksiyonlarının bir veya daha fazlasını tasarlandıkları koşullarda işlevsiz hâle getirdiği veya kısa süre içerisinde getirebileceği ve bu şekilde tasarımın güvenlik marjını azaltacağı, tesiste olay meydana gelme olasılığını artıracığı değerlendirilen hususların güvenliği doğrudan tehdit ettiği kabul edilir.

(6) Farklı arıza veya kusurlar ile birleştğinde derinliğine savunma mekanizmasında yer alan güvenlik bariyerlerinin, güvenlik açısından önemli sistemlerin, güvenlik fonksiyonlarının bir veya daha fazlasını tasarlandıkları koşullarda işlevsiz hâle getireceği ve bu şekilde tasarımın güvenlik marjını azaltacağı, tesiste olay meydana gelme olasılığını artıracığı değerlendirilen hususların güvenliği dolaylı yoldan tehdit ettiği kabul edilir.

(7) BGŞ'nin, 1/8/2024 tarihli ve 32619 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesislerde Bağımsız Gözetim Faaliyetlerine İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca gözetim faaliyetinin gerektirdiği hazırlık olmaksızın gözetim faaliyeti yürüttüğünün veya yürüttüğü gözetim faaliyetlerinde kalite yönetim sistemi kapsamında hazırlaması ve uygulaması gereken prosedürlerin uygulanmadığının tespit edildiği durumlar, güvenliği dolaylı olarak tehdit eden bir eksiklik olarak değerlendirilir ve Sınıf-B bulgu olarak sınıflandırılır.

Bulgu ve uygunsuzluk yönetimi

MADDE 22- (1) Bulgular EK-1'de yer alan bulgu formu kullanılarak hazırlanır ve denetlenene resmî yazıyla bildirilir.

(2) Denetlenen, Sınıf-A olarak belirlenen bulgular için EK-2'de yer alan düzeltici ve önleyici faaliyet önerisi formunun tüm alanlarını, Sınıf-B ve Sınıf-C olarak belirlenen bulgular için "Düzeltilici ve Önleyici Faaliyetin Etkinliğinin Değerlendirilmesi" dışındaki tüm alanları doldurur ve bunlara ilişkin uygulama takvimini de ekleyerek; Sınıf-A bulgular için bulguların bildirimini takip eden on iş günü içerisinde, Sınıf-B ve Sınıf-C bulgular için bildirimini takip eden on beş iş günü içerisinde Kurumun değerlendirmesine sunar. Kurum tarafından uygun görülecek bir gerekçe göstermeksizin düzeltici ve önleyici faaliyet önerisinin, ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerle birlikte belirtilen süre içerisinde Kuruma sunulmaması durumunda gerekli görülecek ilave tedbirler alınılarak uygunsuzluk süreci başlatılır.

(3) Güvenliğin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği ve müdahalenin gecikmesinde sakınca bulunduğunun tespit edildiği hâllerde Kurum tarafından aldırılmasına karar verilen

tedbirler, düzeltici ve önleyici faaliyet önerisinin sunulması sürecinden bağımsız olarak ivedilikle uygulanır.

(4) Kuruma sunulan düzeltici ve önleyici faaliyet önerisi formu değerlendirilerek sonucu EK-3'te yer alan düzeltici ve önleyici faaliyet değerlendirme formu kullanılarak resmî yazıyla denetlenene bildirilir. Değerlendirme süresince Kurum, ilave bilgi ve belge talep edebilir.

(5) Değerlendirme sonucunda düzeltici ve önleyici faaliyet önerisinin uygun bulunması ve bulguyu giderecek şekilde uygulanmasının tamamlanması hâlinde söz konusu bulgu kapatılır. Düzeltici ve önleyici faaliyet önerisinin uygun bulunmaması hâlinde ise, Sınıf-A bulgular için Kurumun resmî yazıyla bildirimini takip eden on iş günü içerisinde Sınıf-B ve Sınıf-C bulgular için bildirimini takip eden on beş iş günü içerisinde denetlenen tarafından, Kurum değerlendirmelerini dikkate alarak hazırlanan yeni düzeltici ve önleyici faaliyet önerisi formu Kuruma sunulur. Düzeltici ve önleyici faaliyet önerisinin değerlendirme sonucunda ikinci kez uygun bulunmaması hâlinde bulgu sınıfından bağımsız olarak bulgunun olumlu kapatılmadığına karar verilir.

(6) Denetlenen, düzeltici ve önleyici faaliyetleri için oluşturulan ve Kurum değerlendirmesi sonucu uygun görülen uygulama takvimini belirtilen süre içerisinde uygulamakla yükümlüdür. Uygulama takviminde gecikme yaşanacak olması hâlinde, gecikmenin gerekçelerine ve güvenliği olumsuz yönde etkilemediğine dair raporla birlikte bu durum değerlendirilmek üzere Kuruma bildirilir. Kurum, yapacağı değerlendirme sonucu bulgunun güvenlik açısından önemine göre düzeltici ve önleyici faaliyetlerin uygulanması için altı aya kadar ilave süre verebilir ya da ilk önerilen takvimin izlenmesi gerektiğine karar verebilir. Kurumun değerlendirmesine aykırı şekilde takip edilen uygulama takvimlerine yönelik idari yaptırım süreci başlatılır.

(7) Olumlu kapatılmayan bulguların değerlendirilmesi sonucu uygunsuzluk belirlenmemesi hâlinde yetkilendirilen kişiye resmî yazıyla bildirim yapılır.

(8) Bulguya konu eksiklik, uyumsuzluk ve yetersizliklerin düzeltilmesi ve tekrarrının önlenmesi esastır. Denetimlerde bir bulgunun tespitini takip eden on iki aylık süreç içerisinde ilgili denetlenene yönelik aynı veya benzer nitelikte başka bulguya ulaşılması hâli tekrarlanan bulgu olarak değerlendirilir ve uygunsuzluk süreci başlatılabilir.

Doğrudan idari yaptırım sürecine geçilecek hâller

MADDE 23- (1) Yetkilendirme gerektiren faaliyetlerin yetkisiz yürütülmesi, Kuruma gerçeğe aykırı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi, yetkilendirme yapılmasını etkileyecek yetki koşullarındaki değişikliklerin bildirilmemesi ve denetim görevlilerinin görevlerini yapmasının engellenmesi hâlinde doğrudan idari yaptırım süreci başlatılır.

(2) Sınıf-A bulguya konu düzeltici ve önleyici faaliyet gerçekleştirilene ve Kurum tarafından bulgunun kapatıldığına dair bildirim yapılana kadar yetki verilen faaliyetin tamamının veya bir kısmının Kurum tarafından durdurulmasına veya sınırlandırılmasına karar verilebilir. Kurum tarafından durdurma veya sınırlandırma kararı kaldırılmadan ilgili faaliyete devam edildiğinin tespit edilmesi hâlinde idari yaptırım süreci başlatılır.

(3) Nükleer tesisler ve radyoaktif atık tesislerinde yürütülen herhangi bir faaliyet neticesinde çalışanların veya halkın mevzuatta belirlenen sınırların üzerinde radyasyona maruz kaldığı radyasyon acil durumlarına sebep olunması gibi geri dönüşmesi veya telafisi mümkün olmayan durumlarda yetkiye konu faaliyet Kurum tarafından sınırlandırılarak veya durdurularak doğrudan idari yaptırım süreci başlatılır.

(4) Kurum tarafından belirlenen durma ve şahitlik noktalarına ilişkin Kurumun denetim veya yerinde incelemeleri tamamlanmadan bir ekipmanın veya yarı mamulün sevk edilmesi,

inşaat, montaj faaliyeti veya işletmeye alma testi gerçekleştirilmesi; BGŞ olmadan faaliyet yürütülmesi, mevzuat veya standart gereği sertifikalı personel tarafından yürütülmesi gereken faaliyetlerin uygun ve geçerli sertifikaya sahip personel tarafından yürütülmemesi, BGŞ tarafından işe özel denetim programında yer verilmesine rağmen gerçekleştirilmeyen gözetim faaliyetlerinin tespit edildiği ve benzeri yetkilendirilen kişi tarafından yapılacak herhangi bir düzeltmenin tespiti konu hususları ortadan kaldıramayacağı, geri dönüşmesi veya telafisi mümkün olmayan durumlarda doğrudan idari yaptırım süreci başlatılır.

ALTINCI BÖLÜM

Yıllık Denetim Programı, Denetim Sıklığının Belirlenmesi ve Denetim Bedeli

Yıllık denetim programı

MADDE 24- (1) Yıllık denetim programı, Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde her yılın en geç Aralık ayında takip eden yıl için belirlenir, Nükleer Düzenleme Kurulu tarafından onaylanır ve gerektiğinde güncellenir.

(2) Yıllık denetim programı içerisinde denetimlerin gerçekleştirilmesi planlanan tarih aralığı, denetim alanı, konusu ve kapsamına ilişkin bilgilere yer verilir.

Denetim sıklığının belirlenmesi

MADDE 25- (1) Yetkilendirilen kişilere yönelik yıllık denetim programında yer alacak asgari denetim sayısı denetim alanları ile her bir denetimin konusu ve kapsamı; tesisin veya faaliyetin niteliği, denetlenenin güvenlik performansı ve dereceli yaklaşım ilkesi esas alınarak temel, artırılmış ve yoğun olmak üzere üç farklı denetim sıklık seviyesinde belirlenir.

(2) Denetlenenin güvenlik performansı, tamamlanan yıllık denetim programı sürecinde ortaya çıkan olayların niteliği, Kurum tarafından bu süreçte gerçekleştirilen denetimlerde tespit edilen bulguların sayısı ve bunların sınıfı dikkate alınarak değerlendirilir.

(3) Güvenlik performansına göre denetim sıklık seviyeleri aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Tamamlanan yıllık denetim programı süresince aşağıdaki koşulların sağlandığı durumlarda yetkilendirilen kişiler için yıllık denetim programında temel denetim sıklığı seviyesinde, dördüncü fıkra da öngörülen sayıda denetime yer verilir:

1) Sınıf-A veya Sınıf-B bulguya ulaşılmaması.

2) Sınıf-C bulgu sayısının onun altında kalması.

3) İşletilen tesiste veya yürütülen faaliyetlerde herhangi bir olay meydana gelmemesi.

b) Tamamlanan yıllık denetim programı süresince Sınıf-A bulguya ulaşılmaması şartıyla aşağıdaki koşulların herhangi birinin olduğu durumlarda yetkilendirilen kişiler için yıllık denetim programında artırılmış denetim sıklığı seviyesinde, beşinci fıkra da öngörülen sıklıkta denetime yer verilir:

1) Bir veya daha fazla sayıda ancak beşin altında Sınıf-B bulguya ulaşılmaması.

2) On veya daha fazla sayıda Sınıf-C bulguya ulaşılmaması.

3) İşletilen tesiste veya yürütülen faaliyetlerde ramak kala veya düşük seviyeli olay meydana gelmesi.

c) Tamamlanan yıllık denetim programı süresince aşağıdaki koşulların herhangi birinin olduğu durumlarda yetkilendirilen kişiler için yıllık denetim programında yoğun denetim sıklığı seviyesinde, altıncı fıkra da öngörülen sıklıkta denetime yer verilir:

1) Bir veya daha fazla sayıda Sınıf-A bulguya ulaşılmaması.

2) Beş ve daha fazla sayıda Sınıf-B bulguya ulaşılmaması.

3) İşletilen tesiste veya yürütülen faaliyetlerde ramak kala veya düşük seviyeli olaylardan daha ciddi seviyede olay meydana gelmesi.

4) BGŞ'ler için; BGŞ'nin gözetiminden geçmiş ve uygun bulunmuş bir faaliyette Kurum tarafından Sınıf-A veya Sınıf-B bir bulgu tespit edilmesi.

(4) Temel denetim sıklığı seviyesi için denetim sayıları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

a) Nükleer santraller ve radyoaktif atık tesisleri için yılda en az iki defa.

b) Nükleer santraller dışındaki nükleer tesisler için yılda en az bir defa.

c) Kuruluşla sözleşme imzalamış ve güvenlik açısından önemli ekipman imalatını gerçekleştiren yetkilendirilmiş imalatçılar için yetki dönemleri süresince en az bir defa.

ç) Yetkilendirilen kişiyle sözleşme imzalayan BGŞ'ler için yılda en az bir defa.

(5) Artırılmış denetim sıklığı seviyesinde denetime tabi tutulacaklar için yıllık denetim programında bulgulara konu faaliyetlerle ilgili olarak düzeltici ve önleyici faaliyet uygulama takvimi boyunca her altı ayda bir takip denetimi öngörülür. Bu sıklık seviyesinde denetime tabi tutulan nükleer tesisler ile radyoaktif atık tesislerinin güvenli bir şekilde kurulması ve işletilmesinden sorumlu yetkili personel ayrıca Kurumun belirleyeceği yer ve zamanda güvenlik kültürü denetimine tabi tutulur.

(6) Yoğun denetim sıklığı seviyesinde denetime tabi tutulacaklar için yıllık denetim programında bulgulara konu faaliyetlerle ilgili olarak düzeltici ve önleyici faaliyet uygulama takvimi boyunca her üç ayda bir takip denetimi ve ayrıca altı ayda bir yönetim sistemi denetimi öngörülür. Bu sıklık seviyesinde denetime tabi tutulan nükleer tesisler ile radyoaktif atık tesislerinin güvenli bir şekilde kurulması ve işletilmesinden sorumlu yönetici ve yetkili personel ayrıca Kurumun belirleyeceği yer ve zamanda güvenlik kültürü denetimine tabi tutulur.

(7) Kurum, gerekli gördüğü hâllerde artırılmış ve yoğun denetim sıklığı seviyesinde denetime tabi tutacağı tesislerde veya imalatçılarda kendi belirleyeceği sayıda yerleşik denetim görevlisi görevlendirir.

(8) Bir denetlenenin denetim sıklık seviyesinin bir sonraki yıllık denetim programında bir alt düzeye çekilmesi için ilgili tüm bulguların olumlu kapatılması ve yeni bulguların varlığı nedeniyle içinde bulunduğu denetim düzeyinde kalmasını gerektirecek herhangi bir bulgunun olmaması şartı aranır.

(9) Kurum tarafından yapılacak değerlendirme üzerine, gerekli görüldüğü takdirde belirtilen denetim sıklık seviyelerinden bağımsız olarak tesis veya faaliyetin içinde bulunduğu yetkilendirme aşaması ve niteliği dikkate alınarak Kurumun belirlediği alan, konu, kapsam ve sayıda ek denetime ayrıca yer verilebilir. Bu denetimlerin sonuçları da denetlenenin güvenlik performansı değerlendirmesinde dikkate alınır ve denetim sıklığının artırılması gerekli görülen hâllerde uygulamadaki yıllık denetim programı güncellenir.

Denetim bedeli

MADDE 26- (1) Denetlenen, Kurumun denetimleri için 26/7/2022 tarihli ve 31904 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Düzenleme Kurumu İşlem ve Hizmet Bedelleri Yönetmeliği uyarınca belirlenen bedelleri İşlem ve Hizmet Bedelleri Listesinde belirlenen süre içerisinde Kuruma öder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yaptırım

MADDE 27- (1) İlgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi hâlinde idari yaptırım uygulanır. İdari yaptırımlara ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen denetim veya yerinde incelemelere ilişkin işlemler, denetim veya yerinde inceleme tarihinde yürütülmekte olan prosedürlere göre sonuçlandırılır.

(2) Yetkilendirilen kişilere yönelik denetim sıklık seviyeleri, bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren gerçekleştirilen denetimlerde tespit edilen bulgular göz önünde bulundurularak belirlenir.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu Usul ve Esaslar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Usul ve Esaslar hükümlerini, Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

NÜKLEER TESİSLERİN VE RADYOAKTİF ATIK TESİSLERİNİN
GÜVENLİK DENETİMİNE İLİŞKİN BULGU FORMU

Denetim Kodu ve Tarihi							
Tesis/Kuruluş/BGŞ*/İmalatçı Adı ve Kodu		☐ Tesis: ☐ Kuruluş: ☐ BGŞ: ☐ İmalatçı: ☐ Diğer:					
BULGU	Kodu ve Tarihi						
	Sınıfı	() A		() B		() C	
	Yeri						
İLGİLİ	Proje Adı/Ünite No						
	Tesis/Kuruluş/ BGŞ/İmalatçı Uygunsuzluk No						
	Yapı/Sistem/Ekipman Adı						
	Yapı/Sistem/Ekipman Bilgileri	Kodu	Uygulama Projesi	Sismik Kategori	Güvenlik Sınıfı		
	Doküman						
	Kalite Planı/Test Prosedürü ve İş Adım No						
	Katılım Durumu	NDK		BGŞ			
Bulgu Özeti							
Bulgu Açıklaması							
Bulgu Kanıtı							
Bulgu Dayanağı							
Ekler							
*BGŞ: Bağımsız Gözetim Şirketi							
Hazırlayan		Kontrol Eden			Onaylayan		
(İsim/Ünvan/İmza)		(İsim/Ünvan/İmza)			(İsim/Ünvan/İmza)		

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

**NÜKLEER TESİSLERİN VE RADYOAKTİF ATIK TESİSLERİNİN
GÜVENLİK DENETİMİNE İLİŞKİN
DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYET ÖNERİSİ FORMU**

Tesis/Kuruluş/BGŞ*/İmalatçı Adı			
Bulgu Kodu ve Tarihi			
Bulgu Sınıfı	() A	() B	() C
DFÖ Kodu ve Tarihi			

Açıklama <i>Söz konusu bulguya ilişkin açıklama yazılır.</i>			
Kök Neden Analizi <i>Sınıf-A, B ve C için</i>			
Düzeltilme <i>Sınıf-A, B ve C için</i>			
Düzeltilme için Öngörülen Süre <i>Sınıf-A, B ve C için</i>			
Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet <i>Sınıf-A, B ve C için</i>			
Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet için Öngörülen Süre <i>Sınıf-A, B ve C için</i>			
Düzeltilici ve Önleyici Faaliyetin Etkinliğinin Değerlendirilmesi <i>Sınıf-A için</i>			
İlgili Belgeler <i>Belgeler forma ek yapılır.</i>			

*BGŞ: Bağımsız Gözetim Şirketi

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
(İsim/Ünvan/İmza)	(İsim/Ünvan/İmza)	(İsim/Ünvan/İmza)

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

**NÜKLEER TESİSLERİN VE RADYOAKTİF ATIK TESİSLERİNİN
GÜVENLİK DENETİMİNE İLİŞKİN
DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYET DEĞERLENDİRME FORMU**

Tesis/Kuruluş/BGŞ*/İmalatçı Adı			
Bulgu Kodu ve Tarihi			
Bulgu Sınıfı	() A	() B	() C
DFÖ Kodu ve Tarihi			
DFD Kodu ve Tarihi			

	Uygun	Uygun Değil	Açıklama
Kök Neden Analizi <i>Sınıf-A, B ve C için</i>	()	()	
Düzeltilme <i>Sınıf-A, B ve C için</i>	()	()	
Düzeltilme için Öngörülen Süre <i>Sınıf-A, B ve C için</i>	()	()	
Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet <i>Sınıf-A, B ve C için</i>	()	()	
Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet için Öngörülen Süre <i>Sınıf-A, B ve C için</i>	()	()	
Düzeltilici Faaliyetin Etkinliğinin Değerlendirilmesi <i>Sınıf-A için</i>	()	()	
Bulgu Durumu**	() Açık	() Kapandı	() Olumlu Kapanmadı

*BGŞ: Bağımsız Gözetim Şirketi

** "Açık" seçeneği bulguya konu DFÖ-DFD sürecinin devam ettiğini, "Kapandı" seçeneği bulgu sürecinin olumlu değerlendirilerek sürecin sonlandığını, "Olumlu Kapanmadı" seçeneği bulguya konu DFÖ-DFD sürecinin olumsuz sonuçlanması üzerine uygunsuzluk açısından değerlendirilmesi için Kurumun ilgili hizmet birimine intikal ettiğini ifade etmektedir.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
(İsim/Ünvan/İmza)	(İsim/Ünvan/İmza)	(İsim/Ünvan/İmza)